

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravljanje prejemov mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna petstvarica (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna p. t. t. v. po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izv. omiši ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
ročne branilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Slava sedemnajstih na Italijanskem.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. julija 1916. Uradno:
Bojevanje na italijanski bojni črti
se je omejilo na topniški ogenj in na
boje v zraku. Naša morskala letala so
metala zopet bombe na Adria delav-
nice.

Med Brento in Adižo so se na več
mestih ljuto bojevali. Naše črte južno-
vzhodno od Cima Dieci so napadle
večkrat močne sile planincev, ki so jih
odbili od delki naših pešpolkov št. 17
in 70 z najtežjimi izgubami za so-
vražnika. Nad 800 Italijanov leži mrt-
vih pred našimi jarki. Ponoči se je iz-
jalovil sovražni sunek pri Monte In-
teroto.

V odseku vzhodno od doline Brand
so napadli alpski pri Val Morbia in
pri Monte Corno, zasedli so tudi to go-
ro, a so jo zopet izgubili med protina-
padom naših hrabrih tirolskih strel-
cev, katerim se je tu udalo 455 Italia-
nov.

Namestnik načelnika generalnega šta-
ba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Pešpolk št. 70, v zvezi s katerim
so se naši junaški kranjski fantje zo-
pet odlikovali v bojih zoper Italijane,
je petrovaradinski polk in ga tvorijo
naši bratje Hrvati.

Dogodki na morju.

Dunaj, 10. julija 1916. Uradno:
Ko se je zdanilo, je zadela naša
križarka »Novara« na cesti Otranto na
skupino 4, ali kakor izpovedujejo vsi
ujetniki soglasno, na 5 oboroženih an-
gleških stražnih parnikov; vse so zru-
šili s topniškim ognjem. Vsi parniki so
se potopili. Od njih posadk je mogla
rešiti »Novara« le 3 Angleže.

Poveljstvo mornarice.

Hrabrost Slovencev in Hrvatov.

Vojni tiskovni stan, 10. julija. (Poročilo
vojnih poročevalcev potrjeno po vojnem
tiskovnem stanu.) Italijani namerjajo zdaj
svoje glavne napade trenutno na naše po-
stojevanje v gorovju južnovzhodno od Cima
Dieci in Monte Zebio, kjer, podpirani po
močnem topništvu, poizkušajo prebiti. V
ljutih bojih, v katerih smo ohranili vse po-
stojevanje, so se odlikovali posebno Slovenci
in Hrvati v ljutem ročnem metanju.

Pred našimi postojankami leži skoraj
800 mrtvih Italijanov, ki so padli v pobli-
žnem boju. Južno od tam je naskakovala
italijanska pehota zama Monte Interotto.

Italijanskim oddelkom se je posrečilo,
da so zasedli začasno Monte Corno seve-
rozahodno od Pasubio. Protinapad dežel-
nih strelcev jih je vržl čez slemena gore.

Pri Soči streljanje s topovi kot po na-
vadi.

Italijansko uradno poročilo.

7. julija. Med Adižo in Asticom je
živahno delovalo topništvo. Sovražno
topništvo je obstreljevalo včeraj poseb-
no ljuto slemena Monte Majo, Monte
Cimone, severno od Posina, se še upira
našim napadom. Napredovala je naša
pehota ob Rio Freddo in ob Astico. Na
visoki planoti Sette Comuni boj s topo-
vi in živahni napadi pehote, tam smo
zasedli sovražna opirališča pri Casera
Zebio in Malga Pozze. Vzeli smo tu so-
vražnikov 359 ujetnikov, med njimi 5
častnikov in 3 strojne puške. Ljute pro-
tinapade, ki jih je podvzel sovražnik
tako proti postojankam, ki smo jih
vzeli, smo vse odbili z najtežjimi izgu-
bami zanj. Z dobrim uspehom smo na-
daljevali v dolini Campelle preganja-
nje malih sovražnih oddelkov s slemen-
ov višin vzhodno od Maso. Sovražniku
smo vzeli 102 ujetnika. Podjetja topni-
štva na ostali bojni črti. V odseku
Tržič je napadel sovražnik včeraj dva-
krat naše nove postojanke vzhodno od
Sele. Po ljutem boju smo ga vrgli z ba-
jonetom, prepustil nam je približno 20
ujetnikov. Naši letalci so metali včeraj
bombe na sovražne postojanke severno
od Volano v dolini Lagarina; vrnili so
se nepoškodovani.

Kako so streljali Lahi na bolnišnico
»Rdečega križa«.

Vojni tiskovni stan, 9. julija. (Poro-
čilo vojnih poročevalcev odobreno po
vojnem tiskovnem stanu.) Našo bolniš-
nico, katero je ščitilo znamenje »Rdeč-
ega križa; Lahi so njeno lego dobro po-
znali, so zelo radi obstreljevali. Nekaj
časa so posebno radi obstreljevali go-
riško bolnišnico. Več ranjencev so tam
ubili; enkrat se je razpočila granata v
operacijski dvorani. Po dolgem odmo-
ru so Italijani včeraj to barbarstvo zo-
pet po-ili in napadli s topovi našo bo-
lišnico »Rdečega križa« v Renčah. Na li-

ce mesta se je doznalo, da ni šlo za krog-
lje, ki so bile slučajno zadele, marveč
da so namenoma obstreljevali bolnišni-
co. Italijani naj pripišejo sami sebi, če
odgovorimo na take čine, ki nasprotu-
jejo mednarodnemu pravu, s protiukre-
pi.

Sestanek Giolittiancev v Rimu.

Rim, 10. julija. »Italia« poroča, da se
je v Rimu vršil sestanek pristašev Giolitti-
ja, katerega se je udeležilo okoli 50 po-
slancev, med njimi Schanzer, Bertolini,
Peano in Tedesco. Razpravljali so o ko-
rakih, ki naj bi preprečili zopetni povra-
tek Salandre.

× × ×

D' Annunzio v temi in mrzlici.

Maurice Barrès je nedavno obiskal
v Benetkah okrevajočega pesnika
D' Annunzia; o svojem obisku poroča
v listu »Echo de Paris« to-le: Na bregu
Velikega kanala stoji majhna palača,
ki je znana obiskovalcem lagunskega
mesta pod imenom »palazzino Rosso«.
Poslopje stoji koncem ozkega vrta, ka-
terege drevesne krone se pripogibajo
preko marmorne ograje. Poetično je in
le pravično, da je našel veliki pesnik ta
čudoviti kraj, da tu prestane muke, ki
mu jih je prizadejala ranitev, in se zbe-
re za nova dela. D' Annunzio je bleđ,
suh, njegovo desno oko krije črna ob-
veza. Po nekotikih besedah izvem, da je
po večkratnih preiskavah zdravnikov
izgubil vsako upanje, da bi se njegove-
mu očesu še kdaj vrnil popoln vid.
»Strašno je bilo«, tako vzklíkne, »stekom
treh mesecev vstrajati v temni sobi,
brez gibanja, prepuščen prikaznim vro-
čicam.« Nato nas je peljal v prvo nad-
stropje, kjer čaka nanj beneški umetni-
ški kvartet, da ga razveseljuje z izva-
janjem starejše in moderne francoske
komorne glasbe, ki jo D' Annunzio nad-
vse ljubi. Po koncertu nam pripoveduje
o težavah, ki jih je moral premagati, da
je vnel ljudstvo za vojno, o mukah in
negotovosti, o končnem triumfu njego-
ve propagande; sam primerja svoje de-
lovanje, ki je vzbudilo ljudstvo, z zgo-
dovinskimi govori rimskih tribunov v
13. stoletju. Potem postane nenadoma
ves samo besnik in pripoveduje mi o
svojih delih, ki jih je pisal začasa vro-
čice v temi z nemirno, brzo roko, ki jo
je vodil samo njegov duh; to so dela
njegovih noči brez sna, najgloblji doživ-
ljaji njegove vročične fantazije, ki jih v
kratkem izda v knjigi pod naslovom
»Nocturno«. To bo vsekakor edina knji-
ga svoje vrste. »Obsojen, biti v temi,
tako mi pripoveduje, »sem bil prisiljen
pisati po občutku, ne da bi mogel pi-

sano obenem videti, in tako so postali
ti spisi izpovedi noči. Če mi potem zju-
traj moja hči čita napisano, sem nad
temi deli sam najgloblje ganjen...«

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. julija 1916. Uradno:
Včerajšnji dan je minul primero-
ma mirno. Odbili smo osamljene sun-
ke sovražnika.

Namestnik načelnika generalnega šta-
ba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. julija. Veliki glavni
stan:

Na severnem delu bojne črte se iz-
vzemši brezuspešnega ruskega napa-
da pri Skrobovi vzhodno od Gorodiščev
ni nič bistvenega zgodilo.

Vojna skupina generala pl. Linsin-
gena.

Povsod smo odbili sovražnika, ki
je tipal proti črti pri Stohodu. Istotako
so se izjalovili sunki sovražnika zaho-
dno in južnozahodno od Lucka. Sku-
pine nemških letal so uspešno napa-
dle sovražna bivališča vzhodno od
Stohoda.

Vojna skupina generala grofa Both-
merja.

Delovanje patrulj in uspešni boji
na predpolju.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. julija. (K. u.) Iz vojnega
tiskovnega stana se javlja 6. julija:
Zahodno bojišče. Južno od močvirij
Pinsk so dosegli včeraj naše čete zo-
pet nove uspehe. Pri Kostuhnovki (4
kilometre zahodno od Rafalovke) smo
vzeli celo baterijo in ujeli veliko mož.
V roke nam je padlo 12 častnikov in
350 vojakov. Severnozahodno od Raz-
niča pri Stru (1 km severno od Kol-
kov) smo osvojili včeraj dva topova in
tri strojne puške in privedli nad 2300
ujetnikov. Severnovzhodno od Gruzia-
tina (17 km zahodno od Kolkov) smo
tudi vzeli sovražni jarek. Privedenih
je bilo 300 ujetnikov in ena strojna
puška. Med Stikom in Stohodom, za-
hodno od Sokula in južno od tam je
obstreljeval sovražnik s topovi naše
postojanke in je izvedel nekaj brez
uspešnih protinapadov.

Galicija. Po temeljiti pripravi s
topovi so napadle naše čete zahodno
od spodnje Stripe na desnem bregu

LISTEK.

Goriško slovstvo.

Pregled. — Podal J. Kotar.
(Dalje.)

Prvi, ki po dolgem času nastopi s
slovensko knjigo, nas pelje spet na zgo-
dovinska tla — v Devin. Ta mož je
fra Gregorio Alasia da Somaripa. Rojen je bil v Italiji in devinski
grof Rajmund VI. conte della Torre-
Valsassina, ga je 1601 vrnivši se iz Ri-
ma, pripeljal v Devin, kjer je Somaripa
leto potembral novo mašo in vodil po-
tem servitski samostan do 1607.

Slovenščine se je priučil fra Gre-
gorio v Devinu, kjer je tudi spisal »Vo-
cabolario italiano e schiauo, che conti-
ene ona breve instructione per appren-
dere facilmente detta lingua schiaua,
le lor ordinarie salutazioni, con on re-
golamento samigliare per li viandanti.
Aggiuntoni anco in fine il ter noster,
l' Ave Maria, il Credo, i Precetti di
Dio e della S. Chiesa, con alcune lodi
spirituali solite a cantarsi da questi po-
poli nelle maggiori solennità dell' anno.
Raccolto da fra Gregorio Alasia da
Sommaripa dell' ordine de Servi della
B. V. Maria. IN UDINE, MDCVII.«

Menda edini izvod te knjige se na-
haja še v ljubljanski licejni knjižnici.
Knjiga ima 111 listov; sedem listov
(šest v začetku in eden na koncu, je
prazni; na listi 8—13 je italijanska de-
dikacija »Al zelmo et Reumo mons
Mattias della Torre« z dne 15. marca
1607; nato sledi kratka slovenska slov-
nica in slovar; dodani so »Nomi di ale-
une monete id.« Na listu 96. se pričnja
»Ragionamento« — pogovori, nato sle-
di v naslovu našete molitve, 10 za-
povedi v verzih, cerkvene v prozi in še
božična pesem Eno dete rojeno... Ve-
likonočna: Kristus je od mrtvih vstal,
od svoje bridke marte in Binkoštna.
Oblakovo študijo o tej knjigi glej v
Letopisu Matice Slovenske 1891, 66—134.

Drugi Goričan, ki je živel nekoliko
pozneje je Joannes Baptista a S.
Croce (Janez Krstnik Svetokriški).
Rodil se je bržkone v Črničah na Vipav-
skem in se imenoval po rodu Leonelli.
Ko je dovršil modroslovne in bogoslov-
ne nauke, je vstopil v kapucinski red
štajerske province in bil izbran za slo-
venskega propovednika svoje pokraji-
ne; sedež je imel v Vipavskem Sv.
Križu — odkoder tudi njegovo ime. Pri-
digoval je v raznih krajih, tudi v Ljub-

ljani; z veseljem se je spominjal »na tu
zlahtnu mestu«, kjer je živel tri leta ter
plemenitašem slovensko govoril o raz-
novrstnih predmetih bogoslovne stroke.

Pozneje je bil gvardijan samostanu
krškemu in je gorko želel v širšem po-
menu koristiti svoji domovini; radi
tega je pristopil »Akademiji operosor-
mu« in dobil ime »Promptus«. Ko so
mu že pešale moči, se je preselil v Go-
rico in tam umrl 1714.

Izdal je Janez Svetokriški pet ob-
sežnih zvezkov pridig za nedelje in
praznike cerkvenega leta pod naslo-
vom »Sacrum promptuarium etc.« Prvi
dve knjigi sta izšli v Benetkah 1691.
Drugi trije v Ljubljani 1696, 1700. in
1707.¹

Dunajčani se ponašajo s svojim
Abrahamom a S. Clara, mi se lahko s
svojim Janezom Svetokriškim! Škoda,
da ni še izdal dr. Bratina svoje mono-
grafije o tem velikem pridigarju.

Kmalu za Svetokrižkem je nasto-
pil Jož. Kusan (Cusani), r. v St.
Petru pri Gorici. Kakor poroča Kocian-
čič je bil župnik v Šempasu 1727., vsto-
pil nato v samostan, a potem spet služ-
boval v Šempasu do 1739., pozneje v
Stanijelu. Spisal je Cusani »Catechis-
mus Sclavonicus. Dr. Kociančič ga ni

mogel dobiti v roke (cf. Hist. Arch.
Gor. 161). Videl ga je pa Codelli (cf. gl.
Scriptori Friaulo-Avstriaci). Izdelal je
Cusani tudi katekizem po Belarminu,
pisal latinski naslov, vpletel pa sloven-
ski nagovor, molitev in izpraševanje
vesti.

V tržaški mestni, v goriški seme-
niški in v župnijski knjižnici v St. Pe-
tru se nahaja po en iztis njegove dru-
ge knjige:

Christianus moribundus sanctis-
simis Sacramentis poenitentiae via-
tici et extremæ auctione et soliloquio
etc. etc. collectore P. Josepho Cusani
sacerdote curato, Venetiis MDCCLXIX.

Nauk v knjigi je latinski, vaje so
slovenske na str. 80—104, 129—152, 184
do 194, 202—221, 254—258, vsega skupaj
tedaj okoli 80 strani.¹ O jeziku v tej
knjigi je razpravljal P. Škrabec na svo-

Drugi katehista te dobe je Pavel
Frančišek Klapše (1688—1772) iz
Kostela na Primorskem, Protonotarius
Apostolicus, comes Palatinus, Eques,
kanonik Pičanski, župnik v Tomaju
(1732—1772).

¹ Glaser, v. c. s. 174.
jih platnicah.

(Dalje.)

¹ Glaser: o. c. str. 161.

¹ Glaser o. c. p. 158—160.

Dnjestra odločno sovražnika in ga vrgle. Naše čete so prišle do potokov Koropiec in Suhodolek, pritokov Dnjestra. Včeraj smo ujeli tam 5000 mož in 11 strojnih pušk. Na naši strani je padel hrabri stotnik generalnega štaba Bogolubski. Med napadom naših na vas Bertniki, vzhodno od Monasterzyske, so uporabljali Nemci proti našim četam metalce plamena, vsled česar so bili z bajonetom poklani vsi Nemci, ko se je vas vzela. Ujeli smo 1000 mož. Med tem bojem so napadli hrabri Tatarji s Krima sovražnika in ga prisilili, da je moral bežati. Včeraj je preplaval približno 20 naših hrabrih kozakov pri vasi Delina reko Dnjester, ujeli so na dešnem bregu 5 častnikov in 108 vojakov in zaplenili en top.

Severnozahodna bojna črta. Pri Rigi so izvedli Nemci protinapad v tistem odseku postojanke, ki smo ga vzeli včeraj. Naše čete so privedle ujetih sovražnikov in v zeto orožje v svojo postojanko. Pri Bojavyh (?), ob reki navzgor od Friderikova, je uničila naša lahka baterija nemško poljsko baterijo. Nemci so poizkušali topove rešiti, kar se jim ni posrečilo, ker smo jih postrelili. Do večera so ostali vsi topovi zapušteni od Nemcev. Pri Baranovičih so se razvijali boji nam v korist. Sovražnik je večkrat napadal, da bi zopet osvojil dele vzeti mu postojank. Vse napade brez izjeme smo odbili. Od 3. do 5. t. m. smo ujeli 74 častnikov, 4 polkovne zdravnike in približno 3040 vojakov.

6. julija zvečer. V bojih 4. in 5. t. m. zahodno od črte Stir po reki navzdol od Kolkov smo ujeli nad 300 častnikov, 7415 neranjenih vojakov in še veliko ranjencev; osvojili smo 6 topov, 23 strojnih pušk, nekaj tisoč pušk, 2 žaromete, 11 metalcev bomb in 77 voz za strelivo.

Pri Gruzijatu smo odbili ljute nemške napade. Na desnem bregu Dnjestra pri Izakovnu in pri Kozmerznu se bje ljuť boj. Na mnogih točkah severno od močvirij Pinsk živahen ogenj s topovi na obeh straneh. Vzhodno od Baranovičev je izvedel sovražnik nekaj ljutih protinapadov, ki smo jih odbili. Sovražnik je od časa do časa presenetljivo streljal z malimi in z velikimi topovi na okolico vasi Labuč (11 km južnovzhodno od Baranovičev). Pod obrambo tega ognja je izvedel dva ljuta protinapada, a vselej ga je odbil ogenj našega topništva, pehote in strojnih pušk.

7. julija popoldne. Zahodno bojišče. Boji zahodno od spodnjega Stira trajajo dalje z velikimi uspehi za naše čete. Pri Galuziji (18 km zahodno od Rafalovke), pri Optovi (13 km zahodno od Rafalovke) in pri Volčeh (13 km južnozahodno od Rafalovke) smo zavzeli postojanke, ki so jih zgradili Nemci in Avstrijci. Sovražnik je bežal v ognju naših topov. Ujeli smo zopet veliko sovražnikov, med njimi enega polkovnega poveljnika z njegovim pobočnikom. Konjenica je zasledovala sovražnika, ga podila do Voločka in mu vzela eno Kruppovo baterijo šestih topov, ki je izstrelila le nekaj strelcev. Pozneje smo vzeli po trdovratnem boju vas Komarov (10,5 km južnozahodno od Čartoriske) in Gnadije (22 km južnozahodno od Čartoriske).

Poroča se, da je zasedla hrabra naša konjenica kolodvor Manievič (23 kilometrov severno od Kolkov). Med zasledovanjem smo vzeli sovražniku še eno baterijo štirih topov in še tri težke topove. Južno od Stihoda in pri spodnji Lipi ogenj s topovi.

Galicija. Pri Hladkih je poizkušal sovražnik napredovati, a ga je vrgla pripravljena razstrelba. Po zadnjih poročilih smo ujeli 4. in 5. t. m. zahodno od spodnje Stripe 270 častnikov in 9900 vojakov. Do zdaj smo zaplenili 29 strojnih pušk, 6 metalcev bomb, 3 metalce min, nad 5000 pušk in metalce plamena. Sovražnik je odločno napadal severozahodno od Kimpolunga, a smo ga vselej odbili.

Pri Dvini živahno streljanje pehote. Južno od Dvinske do močvirij Pinsk na več točkah živahen ogenj s topovi. Južnozahodno od Naroškega jezera smo vzeli z ljutim bojem na nož del sprednjih nemških jarkov. Sovražnik je tu nastopil s protisunkom. V severnem odseku vzhodno od Baranovičev je sovražnik večkrat napadal, a uspel ni.

PETI TEDEN RUSKE OFENZIVE.

Budimpešta, 10. julija. Poročevalec »Pester Lloyd« javlja iz vojnega tiskovnega stana: Peti teden ofenzive znači nov, ojačen pritisk sovražne premoči od Pripjeta do Karpatov. Ruskim silam, ki so prodirale na jugu čez Kolomejo, se je posrečilo, da so pridobivale v težkih bojih na prostoru zahodno od Pruta, a hrabrost planinskih čet je ustavila rusko prodiranje na črto Delatin—Lančin. Rusom se je posre-

čilo, da so dosegli južno od te črte dolino Prut, ki se zavije pri Delatinu proti jugu, in da so zasedli Mikuličin v kotlini pri izlivu Pruta. Naše čete so preložile svojo postojanko na zahodno ležeča gozdna slemen doline Prut, ne da bi bil prekinjen stik z bojno črto čez zahodne Beskide proti Bukovini. V odseku severno od Pruta, na obeh straneh Dnjestra, ni bilo med Koropiecom in spodnjo Stripo bojev. V Volinji so držali zavezniški v vztrajnem boju priporjene postojanke pri Lucku proti ruskim napadom, katere smo vse odbili. Severno od Sokula ob ovinku Stira pri Rafalovki na 40 km široki bojni črti prodre ruske sile so došle s posameznimi oddelki severno od železnice Kovel—Kijev do Stihoda.

PORAZ RUSOV PRI KIRLIBABI.

Budimpešta, 10. julija. (»Az Est«.) Severnovzhodno od Kirlibabe izvedeni ruski napadi so se končali z najkrvavejšim porazom Rusov, ki je podoben tistemu porazu, ki so ga bili doživeli začetkom leta 1915. Iz južnih delov Rusije in v smeri proti Črnovicam se zbirajo čete, v južni Bukovini so zgradili več obrambnih črt.

RUSI V BUKOVINI.

»Gazeta Wicczorna« prinaša naslednje poročilo iz Bukovine: Rusi so pri tokratnem zasledenju Črnovic opustili strogost, s katero so prej postopali s prebivalstvom zasedenega ozemlja. Samo moške od 18. do 50. leta se morajo pod smrtno kaznijo zgledati pri magistratu, najbrž zato, da jih bodo internirali. Število teh je pa vsled od avstrijskih oblasti odrejene evakuacije zelo majhno. Mesto je podobno pokopališču, po cestah se vidi le ruske prevoze na njih potu iz Besarabije v južno Bukovino. Trgovine, katere so njih lastniki zapustili, so s silo odprli in blago zaplenili. Večina trgovcev je pa določila svoje zastopnike, katere so ruske oblasti tudi priznale. Sedanji mestni poveljnik, polkovnik Bromov, je zelo prijazen in postrežljiv. Uradni jezik je ruski, rumunskega jezika se ne smejo posluževati.

BOJI V VOLINIJI.

Bern, 10. julija. General Sherfeld izvaja v »Echo de Paris«: Najzanimivejše bojišče je zdaj volinijsko, posebno pri ovinku reke Stir, kjer so zbrali Nemci toliko ojačenj, da so močnejši kot njih sovražnik. Rusi so se morali tam zato umakniti. Prej se je reklo: Zmagal bo tisti, ki ima največ rezerv, to načelo se je zdaj izpremenilo in slove: Zmagal bo tisti, ki zna pravočasno izrabiti svoje rezerve in jih do konca sveže ohraniti.

NAPADI SOVRAŽNIH LETALCEV NA BRODY.

Krakov, 10. julija. Po ovinkih se poroča iz Brodyja: Prebivalstvo je zapustilo mesto. Ruski letalci so metali zadnje dni večkrat bombe v Brody; poškodovanih je bilo več hiš.

KAKO USTVARJAJO RUSI VISOKE ŠTEVILKE UJETNIKOV.

Frankobrod, 10. julija. »Frankfurter Zeitung« javlja: Neki Nemcem prijazni nevtralni poročevalec, ki se je nahajal dalj časa v ruskem glavnem stanu, trdi, da so Rusi odstranili iz Bukovine civilno prebivalstvo in da so te civiliste navajali kot vojne ujetnike v svojih uradnih poročilih.

RUSKI KRONSKI SVET.

Petrograd, 10. julija. Ministrski svet je skupno odpotoval v glavni stan, kjer se bo vršil kronski svet.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. julija. Veliki glavni stan:

Na obeh straneh Somme trajajo dalje težki boji. Naše hrabre čete so vedno zopet pošiljale sovražnika nazaj v njegove naskakovne postojanke, kjer so morale začasno dati prostora sovražnim, hitro se ponavljajočim napadnim valovom, so ga s hitrim protisunkom zopet vrgle. Mali gozd Trones so Angležem, ki so vdrl v njega, selo La Maisonette in vas Barleaux pa Francozom zopet iztrgali z naskokom in napredovali proti Hardecourt. Za Ovilers se bje neprestano boj moža proti možu. Francozi so se ustalili v vasi Biache. Med Barleux in Belloy se je popolnoma zrušilo veliko napadov z največjimi izgubami za sovražnika. Bolj proti zahodu od tam je preprečil naš zapiralni ogenj, da sovražnik ni mogel zapustiti svojih jarkov. Med morjem in Ancre pri Aisne v Champagni in vzhodno od Moze so se od časa do časa oživil boji. Pehota je delovana zahodno od Wanetona vzhodno od Armentieres pri Tahure in na zahodnem robu Argonov, kjer so od-

bill napadajoče oddelke. Pri Hulluchu, pri Givenchy in pri Vauquois smo razstreljevali z dobrim uspehom.

Letalna služba je bila na obeh straneh zelo živahna. Naši letalci so sestrelili 5 sovražnih letal, eno pri Nieuport-Bas, 2 pri Cambrai, 2 pri Bapaume in 2 zavezana zrakoplova pri Somme. Nadporočnik Walz in Gerlich sta sestrelila svoje 4., poročnik Leifers svoje 5. letalo, poročnik Parschau pa 8. Zadnjemu je podelilo Njegov Veličanstvo cesar za njegove odlične zasluge red Four le Merite.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

8. julija ob 11. uri zvečer. Severno od Somme so nasokčile naše čete danes zjutraj kljub trajnemu deževju in megli na vas Hardecourt in na grič severno od tam v zvezi z angleško armado, ki je napadla s svoje strani gozd Trones in naselbino južno od gozda. Naša pehota je zasedla v 35 minutah vsled svojega krepkega napada določene točke. Dva nemška napada popoldne, prvi s severa, drugi z vzhoda na po naših osvojeni grič je odbil naš ogenj. Nemci, ki so imeli med napadi znatne izgube, so nam prepustili 260 ujetnikov.

Južno od Somme se ni tekom dne nič važnega poročalo.

Na bojni črti pri Verdunu od časa do časa prekinjeno obstreljevanje naših prvih in drugih črt na levem bregu. Zelo ljuto je delovalo topništvo v odsekih severno od Souville, pri gozdu Fumin in pri bateriji Damloup.

Na ostali bojni črti običajno obstreljevanje.

9. julija ob 3. uri popoldne. Na obeh straneh Somme je minula noč mirno. Pri Hardecourt smo ujeli včeraj 633 mož, med njimi 10 častnikov.

Na severni bojni črti pri Verdunu so obstreljevali Nemci trajno odseka Chatancourt in Fleury ter baterijo Damloup.

Zahodno od gozda Apremont so poizkušali Nemci dva presenetljiva napada na postojanke Croise-Saint-Jean. Eden njihovih oddelkov je vdrl v francoski jarek, a so Nemce naši neposredno na to preganili iz njega z ročnimi granatami. Nek drug oddelek smo razkropili, še predno je prišel do naših jarkov.

V Vogezih so napadli Nemci, ko se je nagibal dan h koncu, po ljutem obstreljevanju utrdbo južno od grica Sainte-Marie. Napad se je izjalovil v našem ognju. Ponoči se je posrečilo popolnoma malo francosko podjetje severno od Hartmannsweilerkopfu. Francozi so ob tej priliki zaplenili eno strojno puško in ujeli 14 mož.

Belgijsko poročilo. V odsekih Boesinghe in Steenstraete smo nadaljevali uspešno danes uničevalen ogenj na nemška obrambna dela. Sovražnik je le slabo odgovarjal. Pri Dixmuiden je topništvo precej živahno delovalo.

9. julija ob 11. uri ponoči. Severno od Somme nobenega dogodka. Južno od Somme smo pričeli podnevi ofenzivno podjetje vzhodno od Flaucourt na bojni črti približno 4 km od reke do severno od Belloyen-Santerre.

Na celi napadalni črti so osvojile naše čete sovražne postojanke v globini enega do dveh kilometrov. Polastili smo se vasi Biaches in smo utrdili naše postojanke na črti, ki gre od te vasi do Barlausea; tam smo ujeli 300 mož.

Precej močno je delovalo topništvo na obeh bregovih Moze, posebno v odsekih Fleury in v gozdu Fumin.

Belgijsko poročilo. Zelo živahna podjetja topništva na obeh straneh v raznih odsekih belgijske bojne črte. Pri Dixmuiden smo prisilili več nemških baterij, da so morale utihniti. Uničevalni ogenj, ki smo ga zopet uspešno pričeli na sovražna dela vzhodno od Steenstraete, je povzročil ljut odgovor in je izzval boj z bombami, ki se je ugodno za nas razvijal.

Angleško uradno poročilo.

8. julija. Danes so se vojskovali predvsem na našem najskrajnejšem desnem krilu, kjer smo zopet dosegli lepe uspehe in osvojili z naskokom črto strelskih jarkov in krepko branjeno postojanko v gozdu Trones. Ujeli smo 31 mož in zaplenili več strojnih pušk. Odbili smo dalje krepke sovražne protinapade. Tudi pri Ovilers smo znatno napredovali. Francosko topništvo na našem desnem krilu nas je pri našem prodiranju zelo podpiralo. Sovražne izgube so bile vsled združenega angleško-francoskega obstreljevanja težke. Protinapad Nemcev, ki so ga vodili v množicah čez odprto polje, se je zrušil v ognju 18funtnih in 75 mm topov. Sovražnik se je v neredu umikal. V razvalinah Ovilers trajajo dalje boji moža z možem.

Naša letala in zrakoplovi zmajajo so kljub oblačnemu nebu delovala; fotografiralo se je, vodil se je ogenj petih baterij, provzročila se je razstrelba v neki sovražni zalogi streliva. Neko angleško letalo se je borilo, dasi je bilo poškodovano, 20 minut s tremi sovražnimi letali in se je vrnilo nato v dobrem stanju. Sicer smo videli le malo sovražnikov zelo daleč za sovražnimi strelskimi jarki.

9. julija. Manj kot v zadnjih dveh dneh so se borili v zadnji noči med Ancre in Somme. Napredovali smo dalje pri Ovilers. V neki drugi skupini smo osvojili skupino utrjenih poslopj. Nemci niso dalje poizkušali vzeti zopet izgubljene postojanke, ki jih drže naše čete severno od Givenchy. Po ljutem obstreljevanju tistega dela odseka, katerega drže novozelandske čete, so je posrečilo sovražniku po ljutem trajnem napadu, da je vdrl na nekem mestu v naše jarke. Po polurnem boju so ga novozelandske čete zopet vrgle iz njega. Mnogo mrtvih Nemcev je obležalo v naših jarkih. Sovražno topništvo je delovalo. Boji s topovi v raznih odsekih. Enakomerno smo zopet napredovali proti Stubbornu kakor tudi pri Ovilers. Sovražnik je izvedel popoldne dva besna protinapada na naše nove postojanke v gozdu Trones in se je trudil, da zopet pridobi, kar je izgubil v zadnjem tednu. Oba napada sta se popolnoma zrušila v ognju naših topov.

Angleška ofenziva.

Bern, 10. julija. »Temps« piše: Major Morath je prerokoval v »Berliner Tageblatt«, da se bo končala sedanja angleška ofenziva tako, da bo uničena angleška armada na suhem. To se ne bo zgodilo, ker z ofenzivo bomo pričeli tudi mi; Nemci zato ne bodo imeli opraviti le z angleškimi četami. Ne bomo dovolili, da bi zbrali Nemci vse rezerve na eni točki in z njimi napadali Angleže, ker če bodo to storili, bomo prebili na tisti točki, kjer bodo Nemci odvzeli svoje rezerve.

Geni, 10. julija. V listu »Eclair« piše general Perrot: Bojim se, da se bo ofenziva ustavila, če se Angležem ne posreči priti naprej.

Berlin, 10. julija. »Tageblatt« poroča iz velikega glavnega stana: Ofenziva stoji že tri dni. Tudi z velikimi silami na obeh straneh Belloy in pri Estrees izvedeni napadi niso imeli nobenega uspeha.

Angleški venec Immelmannu.

Monakovo. Angleški letalci so vrgli te dni venec spleten iz svežih cvetk s črnim trakom ponesrečenemu letalnemu nadporočniku Immelmannu. Napis slove: Vržen 30. junija 1916 nad gradom F. nadporočniku Immelmannu v spomin hrabremu in viteškemu sovražniku.

Zaupnica francoskega senata vladi.

Pariz, 9. julija. (Kor. ur.) Senat je končal razpravo o vseh vprašanih glede na narodno obrambo in je sprejel z 251 proti 6 glasovom dnevni red, ki izraža vladi zaupnico.

Vatikan in »nemške grozovitosti« v Belgiji.

Kolin, 10. julija. (Kor. ur.) »Kölnische Volkszeitung« poroča iz Švice: »Italia« javlja: S krepko podporo cerkvenega državnega tajništva je neka kongregacija temeljito poizvedovala o dozdavnih nemških grozodejstvih po belgijskih samostanih. Najprvo je vprašala v Rimu stanujočo glavno prednico in nato došle belgijske redovnice, ki so vse soglasno rekle, da ne vedo ničesar. V Rimu zaslišani namurski škof je tudi izjavil, da so dotična poročila do cela neutemeljena. Brez njegove vednosti se je morra dogodil en sam slučaj, toda gotovo ne kaj več. Kardinal Mercier se je izjavil o treh slučajih, o katerih je slišal. Kongregacija je obžalovala, da se širijo take neutemeljene vesti in je popolnoma zadovoljna z uspehom preiskave.

Dogodki na Balkanu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. julija. Veliki glavni stan:

Naše prednje straže so odbile južno od Dojranskega jezera sovražne oddelke.

Vrhovno vojno vodstvo.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 10. julija. Včeraj je bil polletni proračun sprejet v prvem branju. Vlada je vse rekvizicije plačevala v gotovini. Vkljub vojski se je blagostanje znatno zboljšalo. Mali ljudje so zadnjega pol leta naložili 20 milijonov. Finančni minister predlaga izvozno carino za tobak. Vlada pripravlja monopol petroleja in soli. Finančni položaj dežele je znatno boljši. Čeprav je bilo nekaj težkoč vsled znanih procesov, vendar je med strankami skrajno malo razpokoženje. Sobranje se zbora valdo do začetka avgusta.

Bolgarska žetev.

Sofija, 10. julija. Poljedelsko ministrstvo poroča, da bo letošnja bolgarska letina po množini za 30 odstotkov, po dobroti pa za 28 odstotkov boljše od lanske.

Gospodarske vesti iz Bolgarije.

Zadnji čas je zasebna trgovina v Bolgariji skoro popolnoma prenehala, kar se mora pripisati težkim prevoznim razmeram, z druge strani pa zopet, ker je uvoz iz inozemstva prepovedan. Vsled tega je nemška vlada pozvala bolgarsko obrtno zbornico, da naj do-

loči ono blago, za katero želi, da se prične uvažati. Vse bolgarske trgovske zbornice so se temu pozivo odzvale, določile blago, ki naj se uvažuje in to sporočile nemški vladi.

Glede žetve žita stoje stvari dobro, lahko rečemo da izvrstno. Po izjavah bolgarskega poljedelskega ministra se bo letos pridelalo za 20 odstotkov več žita kakor pa v rednem času. Žito kaže zelo lepo tudi v Stari Srbiji in Macedoniji. Tudi volne je precej v Bolgariji, računa se da je bo letos okoli 12 milijonov kilogramov. Nemškovožvodno trgovinsko društvo je že kupilo 1.800.000 kg volne. Večino so je že spravili v Nemčijo. 6 milijonov kg volne ostane doma in sicer dobe 3 milijone kg tovarne, 3 milijone kg pa ostane kmetom, 6 milijonov kg volne pa bo bolgarsko vojno ministrstvo zamenjalo za blago t. j. za orožje.

Demonstracije za osrednji sil na Grškem.

Haag, 9. julija. »Daily Chronicle« poroča iz Aten: Vsak dan so demonstracije za osrednji sil. Častniki grozijo, da bodo odstopili, če pride na vlado izdajalec Venizelos. Njegovi nasprotniki skušajo z vsemi sredstvi ogrditi prijatelje entente, ki pa so trdno prepričani, da pri volitvah zmagajo navzlic vsemu obrekovanju njihovega voditelja.

Volilni boj proti Venizelosu vodi bivši ministrski predsednik Gunaris, ki potuje po celi deželi in razlaga, kakšna nevarnost preti Grški, če opusti nevtralnost.

Ententa proti Zaimisu.

Curich, 10. julija. Iz Milana in Pariza prihajajo alarmujoče vesti iz Grške. Ententa bi morda rada odpravila Zaimisa, ker se ji tako ne klanja, kakor je upala. Podtikajo mu, da so ga postavili prijatelji osrednji sil, da pridobijo časa. Takoj naj bi prišle ententine čete v Pirej. Neka druga vest pravi, da se ententa boji Venizelosovega poraza in zato se bo dala najbrže zapeljati do prenatrženega nasilja.

Sarrail proti grškim rezervistom.

Genf, 10. julija. »Echo de Paris« poroča iz Aten, da je liga proti Venizelosu in liberalni stranki tako zelo razširjena, da Venizelos dvomi o zmagi pri volitvah. Dosedaj šteje liga okoli 50 podružnic, katere so vojaki sami ustanovili tudi po najmanjših krajih. V soglasju z Angleško pripravljajo general Sarrail primerne odredbe, da zatire to pogubno propagando.

Rumunija pred odločitvijo?

Bukarešt, 10. julija. »Universul« poroča, da se Rumunija skoro odloči.

Rumunska žetev.

Bukarešt, 10. julija. Finančni minister poroča, da je dežela obdelala 2 milijona ha in pričakuje 2000 vagonov pšenice. Centralna komisija je prepovedala izvoz kože od jagnjet in praženega ječmena.

Rumunija strogo nevtralna.

Sofija, 10. julija. Iz Bukarešta poročajo, da je oficijozno razglašeno dejstvo, da je zadnji kronski svet sklenil v zunanji politiki ohraniti strogo nevtralnost, vzbudilo splošno zadovoljstvo. Izjavi obeh voditeljev konservativcev Carpa in Marghilomana, ki sta z vso odločnostjo izjavila, da ni govora o kaki izpremembi v rumunski zunanji politiki, sta tudi v rusofilskih krogih napravili pomemben vtis in tudi ti krogi prihajajo morda počasi do prepričanja, da se nevarnosti, v katere bi dežela z vojno zašla, nikakor ne dajo meriti z dobičkom, ki bi ga dežela imela v najugodnejšem slučaju.

Srbski konzul odšel iz Bukarešta.

Bukarešt, 10. julija. Tukajšnji srbski konzul je nenadoma odpotoval in sicer morda ne ravno prostovoljno. Izdajal je novi rusofilski list »Gazetta«.

Srbska vlada se seli.

Bukarešt, 10. julija. Tukajšnji dobro poučeni krogi pravijo, da misli ententa sedež srbske vlade z otoka Krfa prenesti v Marseille ali Toulouse.

Na morju.

Podmorska vojska bo ostrejša?

Ženeva, 10. julija. »Gaulois« in »Figaro« se bojita, da bo Nemčija zopet začela s staro metodo pri podmorski vojski in da bo torpedirala trgovske ladje brez vsakega svarila. Čeprav so odstranili Tirpitz, vendar blokada ni milejša. Na drugi strani pa je Wilson zaradi »Petrolite« Avstriji poslal ostro noto, v kateri pravi, da Amerika vstaja na svojem starem stališču. Wilson hoče prepročiti, da bi Nemčija v zmislu svoje zadnje note od njega zahtevala, da naj vpliva na Angleško za omiljenje blokade.

Podmorski čoln prevaža blago.

London, 10. julija. (K. u.) Reuter poroča: Listi priobčujejo brzjavko iz

Newyorka, v kateri se javlja, da je v Baltimore priplul nemški podmorski čoln z dragocenim tovorom barvil. 20 milj od obrežja so ga zasledovale angleške in francoske križarke, vsled česar se je njegov prihod zakasnil za štiri dni.

Turki v Perziji.

Carigrad, 9. julija. (Kor. ur.) »Tanin« izvaja v uvodniku, ki se peča z vprašanjem, zakaj so vkorakali Turki v Perzijo in zasedli Kermansah: Perzija, katere nevtralnost smo nameravali spoštovati, ni imela nobene armade, da bi bila branila proti drugim svojo nevtralnost. Ker se je sovražnik nepričakovano pojavil na naši vzhodni meji, ki smo jo morali zato zapreti, ste nam narekovali naša pravica in naša dolžnost, da se mu zoperstavimo s svojimi lastnimi silami. V Perziji nismo nastopili z mislijo, da bi osvojevali in da bi širili naš vpliv, kar je nameraval sovražnik. Naše sedanje meje, ki jih branimo, so dovolj velike, da ne mislimo na kako osvojevanje. Na drugi strani nočemo trditi o sebi, da zastopamo nasproti Perziji stališče kakšnega naivnega sanjača. Izpolnjevati hočemo nasproti Perziji dolžnosti dobrohotnega prijatelja, vzbuditi v Perziji nov rod, ki bo sposoben, da se bo z nami skupno junaško vojskoval s skupnim sovražnikom; ta rod hočemo ščititi, dokler ne bo sposoben, da bo prepodil vse sovražnike iz perzijskega ozemlja. Zelim, naj bi naše misli umelo vsaj nekaj Perzov.

Napad na braziljskega predsednika.

Buenos Aires, 9. julija. (K. u.) Včeraj je nek anarhist s samokresom ustrelil na predsednika republike, ki bil na balkonu svoje palače, ter ga ranil.

Buenos Aires, 10. julija. (K. u.) Agence Havas: Može, ki je napadel predsednika republike, je argentinski anarhist Ivan Mandrini.

Glasovi o rusko-japonski pogodbi.

»Biržjevia Vjedomosti« prinašajo izjavo odličnega japonskega diplomata, da ima člen 2. dogovora že zdaj praktičen rezultat za obe stranki, ker bi vsakdo, kdor bi se dotaknil ruskih pravic ali posebnih interesov v severni Mandžuriji, imel tudi Japonsko za svojo sovražnico.

Razni listi pišejo, da je pogodba pravzaprav naperjena proti Angliji. Rusija hoče za mirovna pogajanja imeti trdno stališče.

Francosko časopisje piše, da se pogodba sicer v prvi vrsti tiče vzhodne Azije, vendar se bosta obe državi vojaško in politično ravno tako trdno vezali, kakor sedanje ententine vlade v Evropi. »Gaulois« imenuje pogodbo novo orodje za kasnejši gospodarski boj proti osrednjima silama. Pogodba je velika zapora proti Nemčiji na njeni poti v Vzhodno Azijo.

Irski.

London, 10. julija. (Kor. ur.) Reuter: Asquith je v spodnji zbornici podal kratek pregled o najvažnejših točkah irskega sporazuma. Te so: ulsterške grofije so izzete, parlament za nacionalno Irsko obstoji iz sedanjih poslancev istega ozemlja v angleški spodnji zbornici.

Razna poročila.

Nemška letala obiskala južnovzhodno Anglijo.

London, 9. julija. (K. u.) Uradno: Nekoliko pred polnočjo so obiskala sovražna letala južnovzhodno obal; zdi se, da so vrgla približno pet bomb. O kaki škodi se dozdaj ni poročalo. Obračunski topovi so podvzeli boj proti letalom.

Angloška zapira izvoz soli na Norveško.

Kodanj, 9. julija. (K. u.) »National-tidende« poroča iz Kristianije: Sedaj mislijo angleške oblasti preprečiti tudi izvoz soli na Norveško. V zadnjih tednih so zadržali vse ladje s soljo in so jih vrnilo samo proti besedi, da soli ne bodo rabili za soljenje rib, ki se izvažajo v Nemčijo. Lansko poletje so Angleži ustavili ves izvoz osoljenih rib v Nemčijo. Ponudili so višje cene kakor nemški kupci.

Pr. morske nov. ce.

Umestna odredba goriškega glavarstva. Goriško glavarstvo je izdalo odredbo proti pijanosti. Krčmar in vsak prodajalec opojnih pijač, ki dá piti človeku, ki je očitno že opit, bo strogo kaznovan od politične oblasti. Gotovo bi ne bilo narobe, če bi podobno odredbo izdala vsa glavarstva dežele in če bi

bil kazniv tudi vsak pijanec in ne samo krčmar, ki mu da piti. Kaznovati je tistega, ki krade in tistega, ki vrečo drži.

Iz Gorice. Gorica, 9. julija 1916. Že več kot 10 dni nas Italijani nenavadno pogostoma nadlegujejo in vznemirjajo. Redno vsak dan okoli poldne in zvečer okrog 7., 8. ure padajo strelji v mesto. Sovražnik je posebno vzel na muho ulici Teatro in Alvarez in okrožje južno od te črte. V noči od 5. na 6. t. m. je priletela po daljšem odmoru zopet ena v »Mont«, ki je že od prej dovolj razstreljen. Včeraj zvečer pa je bilo pri nas izvanredno hudo, naravnost grozno, pravo bombardiranje. Tekom par četrt ure je prišlo gotovo nekaj sto izstrelkov v mesto. Pričelo se je redno kakor navadno, po šesti uri. Po večini je bil glavni ogenj namenjen proti južnemu delu Gorice. Ljudje so se preplašeni povpraševali, kaj pomenja to, se li hočejo vrniti grozni dnevi novembrskega bombardiranja. Po sedmi uri je ogenj ponehal. Vsi smo mislili, da je za ta dan konec strahu in nevarnosti in ljudje so se zopet prikazovali na svetlo. Toda vražjemu Lahu še ni bilo zadosti, hotel je še malo ostrašiti ubogo ljudstvo in narediti še nekaj škode. Okoli osme in tri četrt je začelo zopet treskati okoli Gledališke ulice in po drugih delih, prestrašeni ljudje so morali zopet iskati zavetja po raznih kletih. Dobro, da je obstreljevanje trajalo le malo časa in da niso padali večji kalibri, posebno tiste osemindvajseterice, pred kojimi človek prav nič ni varen po goriških kletih. Pač se nekdanjim Goričanom nikdar ni sanjalo, da se bodo kdaj našli pri naši »prijateljici« Italiji ljudje, ki bodo z granatami »odreševali« Gorico! Če bi bili to slutili, bi bili gotovo gradili drugačne kleti. Po deveti in pol je ogenj na mesto utihnil. Artiljerijsko streljanje je prešlo v infanterijski napad, ki je moral biti posebno v smeri proti Sv. Mihaelu zelo ljut. V mesto se je potem izgubil te tu pa tam kak redek strel. Pri včerajšnjem obstreljevanju je padlo več granat na municipij, na hotel »Union«, justično palačo in druga poslopja v južnem delu mesta. Tudi hotel »Tri krone« je dobil eno zadaj na dvorišče, v Orzono in Breščakovo hišo v Gosposki ulici je tudi nekaj priletelo. Ravno tako je ena zvrtila precejšnjo luknjo v vogalu »Gregorčičevega Doma«. Sploh so jih včeraj Lahi včeraj sejali po celem mestu. Tolažilo je to, da kljub hudemu ognju ni mnogo žrtev. Kolikor sem slišal, je nekaj oseb ranjenih, dve pa ubiti, in sicer neka ženska v ulici Cipressi ter stari uslužbenec Mainlove trgovine. Noč je prešla mirno. Ljudje so se malo oddahnili. Marsikdo pa kljub tišini ni mogel spat. I Kdor ne skuša sam, ne ve, kako vpliva tako obstreljevanje in ta vedna negotovost in zavest nevarnosti na živce, ki niso dovolj železni.

Iz ruskega ujetništva. Iz Rusije (Devonsk?) smo danes prejeli brzjavko, v kateri naznanja Alojzij Tinta, da je v ruskem ujetništvu. Prosi, naj se to sporoči njegovi družini Marija Tinta iz Robidnega brega, p. Kanal, Primorsko.

Prečistiti škofljski ordinarijat v Trstu je izročil posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani znesek 540 K v prilog goriškim beguncem. Za ta velikodušni dar se goriimenovana posredovalnica najtopleje zahvaljuje.

Počitniški pripravljalni kurzi za učence, kateri nameravajo vstopiti v I. gimnazijski razred. C. kr. deželni šolski svet za Goriško-Gradiščansko je dovolil, da se ustanove v Cerknem, Sv. Križu pri Ajdovščini in v Tomaju počitniški ponavljalni kurzi za učence, kateri nameravajo vstopiti v I. gimnazijski razred. Poučevali bodo profesorji c. kr. slovenske gimnazije goriške.

Opertalj, 5. julija, na praznik slovenskih apostolov, je imela naša hrvatska družbina šola pri Sv. Luciji sv. mašo. Na oltarju je bila razpostavljena lepa umetniška slika sv. apostolov, vsa v zelenju. Pri sv. maši so peli otroci pod vodstvom g. učitelja Marota, ki je po končani cerkveni slovesnosti otrokom pojasnil delovanje sv. bratov, v slavnosti primerno okrašeni družbini šoli. Lahi, naši ljubi sosedje, so rekli, da ne priznavajo teh dveh svetnikov, kar pa ni nič posebnega, oni se tudi za druge svetnike ne brigajo kdovekaj. — Po dolgem čakanju in pisanju je slednjič vendar prišlo nekaj zvepla, ali žal, da ga je premalo.

Konji so se splašili pretekli teden pri predoru južne železnice na Martinovci cesti v Ljubljani, ko so se ustrašili moza, ki je pometal cesto. Voznik Karol H l e d e, posestnik iz Št. Ferjana, sedaj begunec in najemnik gostilne v Sneberjah pri D. M. v Polju je padel v voza, priletel ob zid ter se poškodoval na glavi, desni roki in nogi tako, da so ga morali pripeljati v ljubljansko dež. bolnico.

Iz prvega nadstropja je padel deček Karl Z. v ul. S. Cilino št. 448 v Trstu;

dečku je počila črepinja ter so ga prepeljali v bolnišnico.

Vojni ribolov v Trstu. V prvem polletju 1916 so nalovili vojaški ribiči v tržaškem zalivu 28.154 kg rib; od teh je vzelo vojaštvo 5146 kg za svojo rabo, ostalih 23.008 kg je pa dobila aprovizacijska komisija ozir. civilno prebivalstvo. Nad štiri petine vseh rib, ki so v tem času prišle na tržaški trg, so preskrbeli vojaški ribiči.

Izpred sodišča.

Škodljivci države. Te dni je stal pred budimpeštanskim sodnim dvorom ravnatelj »Narodnih tkalnic«, Julij Riemer, obtožen, da je v drugi polovici meseca oktobra 1914 ponudil nekemu višjemu častniku udeležbo pri dobičku proti temu, da bi častnik sprejel za 1 K višjo kupno ceno za šotorno platno. Sodni dvor je obsodil Riemerja radi podkupovanja na 2 leti in 6 mesecev ječe, 5000 K globe ter na petletno izgubo službe in političnih pravic. Riemer se bo imel v kratkem zagovarjati kot krivec še v neki drugi podobni zadevi.

Dnevne novice.

+ Nova Avstrija. V praški »Union« beremo, da je zadnje čase tako v nemškem kakor tudi v slovanskem taboru vedno več politikov, ki uvidevajo, da je treba priti do narodne sprave preko glav vseh šovinistov. Vedno večja je tudi literatura, ki odločno zagovarja sporazum med Nemci in Slovani. V knjigi »Nova trozveza« piše Ivan Köhler: »Naša naloga ni ta, kar se žal še danes sliši, da potisnemo nazaj Slované, kar moramo že zato poročati, ker stoje danes slovanska plemena z Nemci in Madžari v boji proti Rusiji. Velika napaka je bila, da smo v Slovanih čisto splošno videli nespravipljive sovražnike Avstrije in Nemčije. Ali nismo bili deloma mi sami krivi obnašanja Poljakov na Ruskem? Na celem svetu ne bi mogli dobiti bolj upopolnega prijateljstva kakor z zahodnimi Slovani in mohamedani, ki imajo zdrav človeški material in obširno zemljo, ki čaka razvoja. To prijateljstvo moramo trdno držati za vse čase kot dragoceno darilo te vojske.«

Podobne nazore zastopa zelo odločno znani nemški pisatelj Pavel Rohrbach, ki je našel vnetega zagovornika v znanem pisatelju »Srednje Evrope« Naumannu. V zadnjem času zastopa te nazore posebno ostro znani pedagog profesor dr. Förster. Nujno je potrebno, da se tudi avstrijske stranke vseh narodov začno približje in pravčasno pečati s temi vprašanji in s preureditvijo monarhije po vojski, da ne bodo postavljene pred gotova dejstva, kakor leta 1867. To je treba storiti tem bolj, da ne bodo interesi cele monarhije, kakor je pred kratkim izvajal načelnik čeških agrarcev poslanec Svehla, postali žrtev interesov samo ene obeh državnih polovic.«

+ Za vdove in sirote III. zbora je poslal g. Ferdinand Prebil pri Sv. Križu pri Kostanjevici 70 K, in sicer 50 K g. Jule Paulič namesto venca umrlemu bratu in 20 K dveh neimenovanih oseb. Naj bi jim sledilo mnogo posnemalcev!

Četrto ogrsko vojno posojilo je prineslo po izjavi ogrskega finančnega ministra 1930 milijonov kron.

Razdor v ogrski neodvisni stranki. Grof Karolyi je pisal podpredsedniku neodvisne stranke iz l. 1848 poslancu Saghvju pismo, v katerem pravi, da se ne more strinjati s načrtom, da se sedaj vsa opozicija pritegne v vojno politiko. Odstopa kot predsednik in izstopa iz stranke.

Junaški Gorenjec. Četovodja Blaž Kaplenik, doma iz Cerkelj na Gorenjskem, je s svojim vodom navalil na jarek, katerega so bili sovražniki malo prej vzeli, vrigel sovražnika iz njega, ujel več Lahov in zaplenil dve strojni puški. Vrlega četovodjo čaka vsekakor primerno odlikovanje.

— Srebrno poroko sta 4. t. m. praznovala v Kurttefeldu gospod nadzornik državne železnice Edvard Biber in njegova soproga. Tamošnji Slovenci žele obilo sreče!

Prestavljeni so poročniki 2. bos. herc. p. Pogorelec Karel, Novak Ferdinand, Rogelj Anton in Jeglič Stanko k bos. herc. lov. bat. št. 7.

+ Od soške fronte nam pišejo: Tu so vroči dnevi in vroči boji. Lahi napadajo in hočejo prodreti našo bojno črto, a zastoj. Naši jih vedno hrabro odbijajo. Sovražnik ima velikanske izgube. Celi kupi laških mrličev leže pred našimi postojankami. Da tudi mi nismo brez žrtev, je umevno, ker laška artiljerija silno strelja. Delujejo mine, plamen metajoči stroji, dušljivi plini, ročne

bombe in kaj človek ve, kakšna peklen-ska sredstva se. Naš pešpolk je nepopisno veliko trpel in branil hud napad Lahov svoje postojanke. V teh bojih in napadih je padel junaške in častne smrti zelo priljubljen in spoštovan od moštva in častnikov vrli bojovnik, ki se je hrabro bojeval od začetka vojske do zadnjega diha g. Alojzij Lavrinšek, posestnik iz Čučje mlake na Dolenjskem, četovodja 7. stotnije. Zadel ga je pri naskoku proti sovražniku granata. Pokojnik je bil blaga duša in odkrit značaj. Radi smo ga imeli in spoštovali vsi pri polku. Nedavno je prejel hrabrostno svetinjo za svojo izredno hrabrost, sedaj je pa prejel najlepše odlikovanje — mučeniško palmo in krono. Predragi naš tovariš! Zaslužen bogato plačilo si v nebesih prejel in ga boš užival večno. Prosi pri Bogu za Tvoje se bojujoče tovariše, da rešijo častno težko nalogo v čast domovine in cesarju. Tvojem spominu bodi čast in slava ter mirno počivaj med svojimi dragimi junaki-tovariši.

— **Za župana v Turjaku** je bil 9. julija t. l. namesto pok. Jerneja Žužek soglasno izvoljen g. Ivan Zgonc, posestnik v Sernaku.

+ **Smrtna kosa.** Umril je v Radgoni mestni župnik častni kanonik č. g. Franc Pinterič, star 83 let. — V Gradcu je umrl stotnik v rez. Jurij Pakič. — V Gradcu je umrl lastnik tiskarne v Zagrebu Ivan Kralj, star 41 let.

— **Konferenca sodalitatis ss. C. J.** za dekanijo Trebnje bo 17. julija t. l. v Mokronogu.

— **Česke vesti.** Deželne okrajne posojilnice so podpisale IV. vojne posojila na svoj račun 10.096.000 K, za svoje vlagatelje 20.142.800 K, torej vsega skupaj 30 milijonov 328.000 K. Na glavni skupščini akcionarjev »Český dům« na Dunaju je bil izvoljen za predsednika tega društva odlični češki plemenitaš Leopold grof Sternberg. — Razglednice »Ustřední Matice školská«, na katerih se je nahajala slika dragocenosti kraljevine Češke, ki so se rabile o priliki kronanja leta 1836., so bile policijsko zaplenjene.

— **Dar generalnega polkovnika dr. Borojevića pl. Bojna zagrebškemu nadškofu.** Poveljnik jugozahodne armade dr. Borojević pl. Bojna je poslal po stotniku Dragotinu Cvitković italijansko 28 cm granato in lastnoročno pismo, kot znak njegovega spoštovanja do nadškofa in v spomin na ta veliki čas. Ta krogla je največjega kalibra, ki jo doslej izstrelil Italijan proti našim postojankam; visoka je 80 cm in tehta 425 kg. Granata je padla dne 28. dec. 1915 na Sv. Goro, ali ni eksplodirala. S kolodvora v nadškofijsko palačo jo je preneslo 5 vojakov. Ta krogla velikan-ka ima ugravirano v sredi letnico: »1915—1916. Prijatelju, od poveljnika soške fronte Borojevića« in dalje spodaj je ugravirano »Sv. Gora, 28. decembra 1915.« Stotnik Cvitković je bil dva dni gost zagrebškega nadškofa, ter je že odpotoval v armadni glavni stan.

lj **Prepustitev žita poljedelcem za dom.** Vsled razpisa c. kr. ministrstva za notranje zadeve z dne 22. junija 1916, št. 27.810, je c. kr. deželna vlada obvestila okrajna glavarstva, da se v krajih, kjer imajo letos žetev šele po 1. avgustu, sme poljedelcem pustiti žito, kar ga rabijo za dom, do 14 dni po končani žetvi.

— **Napredovanje pri državni železnici.** S 1. julijem je postal inšpektor Ivan Wrischer postajenačelnik v Pazinu. Višja revidenta sta postala: Forstner pl. Billau, postajenačelnik na Bledu, in Lenček Franc pri 5. oddelku ravnateljstva. Naslov višjega revidenta so dobili: Radoslav Stietka, obenem je imenovan prometnim kontrolorjem na progi Trbiž — Ljubljana — Kamnik; Ivan Soklič, postajenačelnik v Bohinjski Bistrici, in Henrik Križnic, revident v Trstu. Višji komisar je postal Karel Valentinič, transportni kontrolor.

Junaške smrti je padel na laškem bojišču petošolec mariborske gimnazije Franc Knez, doma iz Sv. Jederte nad Laškim trgom.

— **Novice iz Judenburga.** (Gornje Štajersko.) Umril je 25 let star infanterist Jurij Jurjevič. Dne 3. t. m. zvečer ob šestih se je pripeljal ob slovesnem sprejemu knezonadškof ekselencija dr. Leopold Schuster iz Grada. V nedeljo, 9. t. m. je podelil otrokom zakrament sv. birme. — Pri nas so se dosedaj izdajale izkaznice za kruh, sladkor in kavo pri mestni občini. S 7. jul. pa bodo dobivali tiste le hišni gospodarji in njih namestniki. Zadnji morajo znati pisati in brati. Od teh bodo stranke dobivale izkaznice. — Ušlo je iz tovarne za vltito jeklo 7 Rusov, ki so bili tam na delu. Nosijo avstrijsko uniformo in ruske čepice.

Ranjen na obe nogi je bil na italijanski fronti četovodja pp. 17 Anton

Adamič, trgovec in posestnik v Kranju. Leži v Boenu na Tirolskem.

— **Pri kopanju v Kokri pri Kranju** je v nedeljo 9. t. m. utonil od kapi zadet skladiščni mojster c. kr. državne železnice Anton Pipp. Pogreb je danes ob 5. uri v Šmartnem pri Kranju. Svetila mu večna luč!

Iz Celja. Gostilno »Pri mestu Gradec« na Graški cesti je kupil g. Anton Robek, gostilničar v Narodnem domu. — **Čevlji z lesenimi podplati za železničarje.** Kakor se poroča iz Budimpešte, dobe železničarji čevlje z lesenimi podplati, katere izdelujejo v kolo-dvorskih delavnicah v Zagrebu in Kološvaru. V zagrebških delavnicah izdelani čevlji št. 37 do 39 bi stali 7 K 95 v. par.

— **Razpušče je bil občinski zastop** občine Blanca ob Savi v političnem okraju Brežice. Za gerenta je imenovan občinski odbornik Josip Robek.

Iz ruskega ujetništva se je oglasil Ivan Zupan iz Bohinjske Bele. Bil je ujet v Przemyslu 22. marca 1915. Piše, da je zdrav. Nahaja se v Taškentu. — V ruskem ujetništvu se nahajajo: nadporočnik Josip Šega in Ivan Mance, poročnik Vatroslav Mantuči in kadet Andrej Kajfež, vsi pri zagrebškem 25. dom. polku.

— **Smrt za domovino.** Umril je v neki vojaški bolnišnici na Dunaju pešec 17. pešpolka Jernej Lotrič. — V Gradcu je umrl pešec 87. pešpolka Franc Šinkovic.

Ljubljanske novice.

lj **Umril** je višji revident južne železnice g. Konrad Terček, ki se je 30. junija ponesrečil na jubilejskem mostu. Bil je 6. t. m. pokopan pri Dev. M. v Polju.

lj **Poročil** se je ing. poročnik Hans Zapfe, višji inženir stavbne tvrdke N. Rella z gospodično Käthe Röger.

lj **»Sherlock Holmes« v stolnici.** Pretekli teden je bil sprejet v dež. blaznico na Studencu neki približno 16 let star fant. Dobili so ga zjutraj okoli pol 8. v stolnici, ko je hodil okoli z električno svetilko ter motil ljudi. Na vprašanje, kako se piše, odgovarja, da je »Sherlock Holmes« in da stanuje v hotelu »Union«. Vsekakor je to zopet rezultat od dobrih elementov tolikrat proklinjane »sundliterature«. Identitete dečkove še niso mogli dogati.

lj **Oddaja moke pri mestni aprovi-zaciji.** Za dobavo moke naj se zglaše: V sredo dne 12. t. m. trgovci iz Ljubljane, v četrtek dne 13. t. m. peki in moka-ri, v petek dne 14. t. m. pa okoliški trgovci, vselej ob 8. zjutraj, v prejšnji Galletovi hiši, I. nadstropje, mestna posvetovalnica.

lj **Redko se zgodi**, da bi iz bolnišnice naših ranjenih in bolnih vojakov odmeval vesel smeh. Da se to le zgodi, se imamo zahvaliti Rdečemu križu, ki je pridobil pisatelja in ravnatelja Otona Hofbauera z Dunaja, kateri si je pridobil s svojim izvrstno nesebičnim, človekoljubnim delovanjem dobro ime, — za predavanje vesele vsebine. Ravnatelj Hofbauer prednaša v vojaških bolnišnicah svoje dunajske humoreske ter neodoljivo razvedruje z njimi vsa srca; naši hrabri vojaki pozabijo ob njih vse gorje in bolečine ter se smejejo iz celega srca. Tudi negovanci v naših ljubljanskih bolnišnicah bodo imeli priložnost spoznati ravnatelja Hofbauera od njegove vesele strani; na potu v Pulj se bo nekaj dni mudil tudi v Ljubljani.

lj **Delžnost naznanila za ovčje volno.** Trgovci in obrtniki se opozarjajo, da poteče dne 15. t. m. rok za naznanilo ovčje volne. Naznanilo je poslati občini v dveh izvodih.

lj **Karte za kavo** se bodo pri vseh desetih komisijah oddajale prihodnji petek, dne 14. julija 1916, od osmih zjutraj do ene popoldne. Karte so veljavne za osem tednov in se glase na $\frac{1}{4}$ kg za osebo. Kdor bo hotel karte za kavo prejemati, bo moral pri komisiji podpisati izjavo, koliko oseb — ne vštete otroke pod 4. letom, ki so od teh kart izključeni — prehranjuje v svojem gospodarstvu. Tudi bo moral potrditi, da v svojem gospodarstvu nima več kavine zaloge kakor 1 kg za vsako osebo, ne všteti otroke pod 4. letom. Karte so neprenosne, doba veljavnosti je na vsaki karti označena. Običajne krušne ozir. sladkorne komisije bodo to pot poslovale kot kavine komisije. Golice za izjavo se bodo dobivale pri komisijah.

lj **Z hrvojavnega droga** je padel več-raj popoldne na Kodeljevem 48 let stari hrvojavni delavec Janez Hafner iz Vodic. Ko je odvijal žico, se je drog izdril ter je imenovan padel na tla, ob enem pa drog nanj ter mu poškodoval levo nogo in križ. Zdravi se v deželni bolnici.

lj **Umril** je v Glinški ulici v Ljubljani Eliza Mrak.

lj **Za trgovce s sladkorjem.** Po poročilu sladkornih tovarni sladkorni centrali, v zadnjem času trgovci, ki naročajo sladkor, ne pošiljajo nazaj sladkornih vreč, ker jih zaradi pomanjkanja tega materiala drugam oddajajo dražje, s čimur se zavlačuje prihodnja pošiljatev sladkorja. Da se pride temu v okom, je sladkorna centrala s sporazumom c. kr. trgovskega ministrstva sklenila sledeče: Za pošiljatev sladkorja v vrečah je sladkorna tovarna upravičena trgovcu v fakturi zaračunati za vsako vrečo 1 K 60 vin. jamstva. Ako se vreče pošljejo v dobrem stanju v teku 60 dni nazaj, jih tovarna prevzame po 2 K, ako se jih pa v teku navedenega roka ne pošlje, zapade jamstvo, vsota 1 K 60 vin. za vsako vrečo kot odškodnina tovarni, ki je sladkor dobavila. Cene sladkorju zaradi tega pa ne poskočijo.

lj **Napovedi za hišno najmarino** se morajo vložiti do konca avgusta ne pa do konca l. 1916, kakor smo v »Slovenca« pomotoma poročali.

Svarilo!

Neki agent, ki prodaja razne srečke, pravi, da je od »Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani«, da lažje stranke pregovori.

Opozarjamo, da **dotični agent ni bil nikdar naš uslužbenec** in da so vsi naši organi preskrbljeni s pooblastili zavoda, katero morajo na zahtevo strankam pokazati. Sploh se pa pečemo samo s stroko zavarovanja.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.

Išče se mebljavano ali nemebljavano

stanovanje

obstoječe iz dveh sob in kuhinje, najraje v pritičju za 1 sep ember. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod A. K. 160.

Zenitna ponudba.

35 letni orožnik v pokoju, vojaščinu popolnoma prost, z nikakim premoženjem v gotovini, trgovsko izobražen, išče tem potom žensko do 35 let staro v svrhu poročitve, katera ima 5 do 10 tisoč denarja ali že vpejano bodisi v kratkem podedovano kakršnokoli trgovino. Ženske na deželi imajo prednost. — Ponudbe sprejema — upravnistvo »Slovenca« pod št. 1614. —

Orožnik

vpokojen, trgovine vaje, samski, vojaščinu popolnoma prost, srednje starosti, z večletno prakso pisarniških del išče primerne službe v mestu še rajši bi sel na deželo. — Naslov pove upravnistvo Slovenca pod št. 1613.

ZDRAVNICA

dr. Groyerjeva-Jenko

ne ordinira

od 11. do 21. julija.

Najnovejše bluže za dame

A. & E. Skabernè

Mestni trg št. 10

Kmetijsko društvo v Vipavi

ima poleg mašnih vin tudi izvrstnega namiznega belega vina večjo zalogo po 135 kron hekto loco klet, in dober po 150 K. Kdor želi kupiti večjo množino, naj pride pokušati v Vipavo. — Načelstvo.

Konja

za vožnjo se dobi v posojilo proti mesečni odškodnini K 80— samo za Ljubljano ali okolico. Vprašanje: Ljubljana, Poštni predal 151.

Hiša

z dvoriščem ali vrtom, priprava za obrt ali trgovino, se kupi v mestu Ljubljani v kaki glavni ulici ali tudi v okolici. Sporochi naj se takoj na upravnistvo Slovenca pod šifro: F.B. 1615.

Malo hišico

v Ljubljani ali predmestju se kupi. Takojšnje pismene ponudbe s ceno pod številko »1916« na upravnistvo Slovenca.

Milo

za pranje zalamčeno 28%, maščobe temno rujevo v zabojih a 50 kg dobavlja najceneje tvrdka A. KUŠLAN, Ljubljana, Karlovska cesta 15.

Hiša št. 104

v Trnovem pri Ilirski Bistrici s pripadajočim vrtom se proda. Več pove gospa Bodnár, Zagreb, Juršičeva ulica št. 7. — 1610

občinski tajnik

slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen. Prošnje se naj vložijo do 1. avg. 1916 na županstvo Loka pri Zidanem mostu. Plača po dogovoru. — — — — 1612

Glasovirje, pianine, Phonola, električne glasovirje, Orchestrione i. t. d.

S. KMETETZ

Ljubljana Kolodvorska ul. 26.

500 K

Ria-Balsam.

1431

Vam plačam, ako Vam sliha kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1-50, 3 lončki K 4—, 6 lončkov K 5-50, 6 lončkov K 5-50. Stotine zabavnic in priznalic. Potenje nog in rok odpravi Ita-prašek. Cena K 1-50, 3 skatljice K 3-50. Kameny Kaschau (Kassa) L. poštini predal 12 844 Ogrsko.